

การบริหารจัดการภายในชุมชน

๑. ศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้ ประกอบด้วยผู้แทนจากผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กร เครือข่ายองค์กร ชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน อาสาสมัคร ฯลฯ โดยมาจากการคัดเลือกของชาวบ้านเองและชาวบ้านให้การยอมรับ ซึ่งคณะกรรมการจะร่วมมือกันวางแผนและดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ที่ได้ร่วมกันกำหนด เพื่อระดมพลังให้เกิดการเรียนรู้และบริหารจัดการในศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ที่ปรึกษา เป็นภาคีการพัฒนาภาครัฐ เช่น คณะผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการของเทศบาล พัฒนาชุมชน การศึกษานอกโรงเรียน เกษตร สาธารณสุข สถาบันศึกษามหาวิทยาลัยในพื้นที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ระเบียบข้อบังคับ ซึ่งคณะกรรมการฯ ไม่ได้จัดทำขึ้นที่เป็นลายลักษณ์อักษรแต่ใช้รูปแบบเป็นการประชุมข้อตกลงในการดำเนินแต่ละครั้ง ไม่มีข้อผูกมัดเป็นกิจกรรมตามธรรมชาติและสถานการณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารศูนย์เรียนรู้

๔. สถานที่ เป็นอาคารของชุมชนที่ได้รับงบประมาณรัฐบาล โครงการงบประมาณ SML ในการปรับปรุงก่อสร้างที่เดิมเป็นศาลากลางบ้าน ซึ่งเป็นสถานที่ พบปะประชุม ทำงานกันได้ตลอดเวลา เป็นสถานที่ที่เป็นสัญลักษณ์ของการรวมตัวกันเพื่อการเรียนรู้ จำเป็นต้องหางบประมาณมาปรับปรุงโครงสร้างศูนย์ใหม่ให้มั่นคงแข็งแรงและปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม

๕. การบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ คณะกรรมการฯ ที่ได้รับการคัดเลือกมีการบริหารจัดการ โดยมีคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้ แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงานตามฐานการเรียนรู้ และแผนการจัดทำการเงินการบัญชี และการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการศึกษาดูงาน การประเมินผล และเทศบาลเมืองวารินชำราบแต่ละกองฝ่ายเพื่อให้ศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถบริหารจัดการได้อย่างเป็นรูปธรรม

๖. งบประมาณ เพื่อพัฒนาคณะกรรมการของศูนย์เรียนรู้และและขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นในการพัฒนาศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้มีการจัดสรรอย่างเหมาะสมตามปริมาณงานและผลงานที่ดำเนินการได้ ไม่มีความขัดแย้ง ไม่ได้เอาเงินเป็นที่ตั้งในการทำงาน

ความเป็นนวัตกรรม

นวัตกรรมแนวคิด การบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ก้าวหน้า ๕ ความพอดี และฐานเรียนรู้ ๑๓ ฐานในการจัดการขยะมูลฝอยและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยศูนย์เรียนรู้เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ชุมชนชลประทาน มีผลงานที่ดำเนินงานผ่านมาและประสบความสำเร็จในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นำมาปรับใช้ในชุมชน โดยพัฒนาเป็นแหล่งการเรียนรู้เริ่มต้นจาก สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน เรื่องของการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย ต่อเนื่องการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง “ก้าวหน้า ๕ ความพอดี” และนำไปสู่แนวคิดต้องการที่จะพัฒนาให้แหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมาก เนื่องจากปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอย กำลังเป็นปัญหาที่กำลังมีผลกระทบต่อประชาชนทุกคน หากทุกคนตระหนักและรับผิดชอบร่วมกันที่ทำการรักษาความสะอาดในชุมชน การคัดแยกขยะและลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นแล้วนำขยะที่ยังมีคุณค่ากลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ จะช่วยลดปัญหาที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และภาวะโลกร้อนร่วมด้วย นอกจากนี้ การดำเนินงานโครงการชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) ในระยะแรก ยังเป็นวางแผนรองรับสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม และช่วยให้ประชาชนช่วยลดค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เริ่มต้นจากการคัดแยกขยะรีไซเคิลขายในครอบครัว จากนั้นมีการรวมกลุ่มกันบริจาคขยะรีไซเคิล นำเงินมาทำกิจกรรมเพื่อสังคม จากนั้นคัดแยกขยะเศษอาหาร เศษผลไม้มาทำน้ำหมักชีวภาพ นำมาผลิตเป็นน้ำยาล้างจาน และน้ำหมักชีวภาพจำหน่าย และชุมชนยังมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าน้ำยาล้างจาน เข้าเป็นเงินกองทุนของชุมชน และสามารถนำมาใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมภายในชุมชนได้ เช่น การทำบุญคุ้ม การช่วยเหลือสวัสดิการในชุมชน เป็นต้น นอกจากนี้ เทศบาลเมืองวารินชำราบ จะสามารถลดค่าใช้จ่ายจากการเก็บขยะมูลฝอยจากสัปดาห์ละ ๕ วัน เหลือสัปดาห์ละ ๓ วัน คือ วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ สามารถลดค่าใช้จ่ายเรื่องน้ำมันเชื้อเพลิงได้และจะมาทดแทนให้ยานพาหนะรถบรรทุกเล็ก มาจัดเก็บขยะจากเศษอาหารแทน แต่ผลประโยชน์ที่ได้รับคือ เศษอาหารสามารถนำมาผลิตเป็นน้ำหมักชีวภาพใช้ในชุมชนและภารกิจงานของเทศบาลได้ด้วย อีกทั้งยังช่วยให้ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัดที่บ่อฝังกลบโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมลดลงได้ด้วย แม้จะมีส่วนเล็กน้อยแต่ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่จะเป็นภูมิคุ้มกันของชุมชนชลประทาน หากมีภาวะวิกฤตเรื่องขยะมูลฝอยเกิดขึ้น ชุมชนชลประทาน ก็สามารถจัดการกับปัญหาขยะมูลฝอยดังกล่าวได้ในระดับหนึ่ง

กิจกรรมโครงการชุมชนปลอดขยะ (Zero waste) ระยะแรก ได้มีการพัฒนามาเป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนชลประทาน จนถึงปัจจุบันมีกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายขึ้นจนพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ชุมชนชลประทาน พบว่า กรรมการชุมชนและกรรมการศูนย์เรียนรู้ทุกคนมีความยินดี เต็มใจที่ร่วมดำเนินงาน เพราะผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นมีคุณค่าต่อชุมชนทั้งได้รับการพัฒนารูปแบบการทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีม การเข้าถึงประชาชน ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจ เกิดปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนตนเอง ตระหนักถึงพิษภัยของสารเคมี เห็นคุณค่าของขยะคุณค่าของสิ่งแวดล้อมที่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน นอกจากนี้ ยังเป็นตัวอย่างที่ดีต่อท้องถิ่นอื่นที่จะนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานก่อให้เกิด

